Ч. 256. (427). Львів, Четвер, дня 19. жовтня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника
6 сот.
На провінції
8 сот.
В зайнятих територіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границю:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Реклямації вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руска ч. 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 60 сот., за стрічку, а в оповістках 80 сот., в редакційній части 1 К. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 10 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Гаразди на російській Україні.

В остатнім числі „Вістника Союза визволеня України“ знаходимо кілька цікавих фактів до характеристики апровізаційних відносин в сім „Шпихлїрі Росії“, котрі незвичайно яскраво малюють сю господарську анархію і біду, в яку попали підчас війни українські краї завдяки недотепній, безглуздій господарці російських властий.

В Київщині, Харьківщині, Катеринославщині панує велика недостача средств поживи — хліба, мяса, цукру і т. п., що особливо дає ся відчувати міській людности, передовсім робітництву та працюючій інтелїґенції.

До чого доходить нужда серед робітників, можна бачити з того, що навіть ті чинники, в інтересі котрих було завсїди промовчувати перед світом і властями дійсний стан незавидного положеня українського робітництва, тепер отверто мусять ствердити тяжку нужду та навіть поробити заходи, щоби в інтересах правильного функціонованя своїх підприємств — її зарадити.

Так напр. „Рада зїздів гірничих промисловців півдня Росії“ звернула ся до предсїдателя ради міністрів, до міністра війни, міністра рільництва та заступника міністра комунікації з телеґрамою, в котрій, констатуючи „скрайне положене (робітників) ізза недостачі й дорожнечі муки та мяса, при рівночасній недостачі й дорожнечі цукру, бараболь і иньших предметів поживи“, домагає ся від правительства радикальних заряджень в цїлях усуненя ненормальних відносин, у вислідї котрих можуть виникнути навіть острі робітничі конфлїкти на ґрунті харчового питаня та відбити ся дуже відємно на продукції так потрібних підчас війни гірничих підприємств.

А що апровізаційні відносини дійсно ненормальні, видно вже хочай би з того, що як констатує та сама Рада, напр. недостачу муки під сю хвилю, по жнивах, неможливо пояснити тим, начеб не було запасів її у продуцентів; недостача хліба, що має місце в теперішних часах, має цілком штучний характер.

Те саме з цукром, головним продуцентом котрого є таж сама, голодна нині, Україна. Київський кореспондент „Русского Слова“ подає цікаві дати до характеристики цукрового „голоду“ на Україні: „Ваш кореспондент — пише він — зібрав точні відомости про отсї запаси цукру: в черкаській цукроварні (Київщина) на складі 837.000 пудів, у смілянській (Київщина) 262.000 пудів, в лебединській (Харківщина) 218.000 п., в маріїнській цукроварні Міжнародного Банку 150.000 п., в маріїнсько-городищенській, „Торговельно-Промислового Банку“ 81.000 п., в гніванській Ярошинського (Київщина) 88.000 п., в корюківській (Чернигівщина) 52.000 п.“ Отже разом лежить на складах при кількох лише цукроварнях понад 2 міліони пудів цукру, окрім того, що замаґазиновано по ріжних иньших складах та підприємствах, котрі не входили в рахунок! Очивидно, що факт „цукрового голоду“ попри всі ті запаси пояснють ся лише толерованою тенденційно з боку властий безоглядною спекуляцією підприємців на підвисшене цін!...

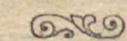
Не дивниця, що з того всего повстає кольосальна харчева кріза, котрій ріжні правительственні і иньші чинники тепер старають ся зарадити ріжними способами. Головне місце серед них займають т. зв. „харчеві пункти“ — столові і рухомі кухнї. В Києві висші військові власти уповноважили зайняти ся тим орґани міської самоуправи. Орґанізацію харчової помочи ухвалено поревести в двох формах: 1) заложити в центральних частинах міста три великі їдальні, 2) завести т. зв. похідні кухні і розвозити горячу страву по місті. Великі їдальні мають обслуговувати заможнійші круги людности, а похідні кухні призначені головно для біднійших кругів на передмістях. Обід з двох страв — борщу і каші — має коштувати 5 коп. (гірший ґатунок мяса) і 10 коп. (ліпший). Обід в великих їдальнях не дорожше як 25 коп. З огляду на брак відповідних льокалів на приміщене громадських їдалень, є намір запропонувати деяким касинам та кінематоґрафічним підприємствам, під загрозою реквізиції, відступити свої помешканя на час від 9. год. рано до 6-ої вечером для їдалень. Військові власти прийдуть на поміч „харчовій“ акції, дадуть полонених і похідні військові кухні. Примусову реквізицію в цілях управильненя апровізаційної справи проєктують не лише київські орґани міської самоуправи в приложеню до властителів кінематоґрафічних закладів і т. п.; також згадана висше Рада південно-російських (українських) гірничих промисловців стає на таку небезпечну для неї самої, позицію, і вона, в своїм меморіялї до правительства, домагає ся, щоби місцевим відпоручникам в харчових справах, коли того вимагатимуть обставини, надати право, примусово реквірувати у продуцентів збіже і муку для потреб населеня а навіть і млини, де буде треба. Дуже раціональне домаганє виставили тіж гірничі промисловці — признати гірничо-промисловим робітникам ті самі права на забезпечене живністю, які прислугують військовим.

З інтелїґентних кругів найбільше діткнула „харчова“ нужда, студентів висших шкіл. Дві великі студентські їдальні, що були в Києві перед війною, тепер не функціонують і понад 5.000 незаможних студентів і студенток, що не мають матеріяльної спроможности харчувати ся в реставраціях, голодують.

Правда, добродійний Татянинський комітет, котрий повстав підчас війни для запомоги военним виселенцям, рішив прийти студентам

Кинула свій край.

(Картинка з житя волинських утїкачів).

(Кінець).

Рев скотини, жіночий плач, голосіня дітий — усе се зливало ся в страшний, божевільний гам... Тай тепер картини страшні, тільки вона якось отупіла, привикла... Довкола неї вогняне море без краю, здоровенні хмари диму клубочать ся над тим вогняним морем у гору й там наче величезні дракони переносять ся з одного місця на друге. Небо, закрите чорними хмарами, зі сумом та жахом дивить ся на все те великими сивими очима. Дивить ся, без перестанку хвилюєть ся й плаче. А ті сльози дрібним дощиком спадають на землю.

Гомін, подібний до шуму морських хвиль, лунає на сотки тисяч верст, заглушує вуха, отупіня охоплює уми й серця. Безнадійність захоплює думки, вяне любов до житя. Але ж вона не завмирає — і тому люди йдуть, сунуть ся вперед і вперед...

І на які нещастя доводить ся їй тепер дивити ся? Коло неї возом розторощило дитину. Недалеко тягнеть ся гурт дітий, які погубили материй. Діти плачуть. Плачуть і матері, що погубили своїх дітий. У рові при дорозї лежить давно вмерлий, старий чоловік. Хвиля людий проходить коло нього, ніхто не звертає уваги. А ось лежить якась купочка й не ворушить ся. То мати породила дитину. Дитина одубіла й мати сливе закостеніла. Нема кому за нею приглянути. Лежить, ледви дише.

І враз... Що се? Хтось кричить. Кричить наче божевільний. Від того крику в жінки ціле тіло аж похолонуло. Вона підіймає свої широко розплющені очі в той бік, звідкіля долітають слова й бачить чоловіка. Ступає поважно, дивить ся на все байдужно, холодно. Що хвилини спиняєть ся, де бачить більше людий, і кричить. Кричить мов справді божевільний. Церковні слова вимовляє:

— Прийшли днї велія скорби, ібо востав народ на народ і царство на царство, але то ще не кінець!

Замовк і йде далї. Аж ось спинив ся коло жінок: коло вагітних і коло материй із діточками.

— Горе же бременним і сосцами питающим у ті днї, — почув ся голос.

Попри нього проїхав віз, а на ньому духовні особи: попи, чи черцї. Жінка бачить, як у божевільного випростовуєть ся стать, голова підносить ся в гору, чує, як із уст вилітають немов пророчі слова:

— Ізригну на вас гнів мій! Священниці будуть камінєм побиті, жони й діти от меча падоша...

Жінка стала нерухняна. Залякана, у тупім оніміню вперла широко одкриті очі в того чоловіка, ні нащо иньше не звертала уваги...

* * *

Що було далї, вона не тямить. Мов крізь сон чула, як хтось рвав її за одежу, хтось щось кричав, хтось плакав...

Як прочуняла, почула тоненький голосок дівчинки:

— Мамо, їсти...

Глянула на хлопчика — він спав при дорозї коло її ніг... Не було нікого. Перед нею здіймала ся курява, здалека гули гармати. Жінка вийняла хліба, дала дівчинці, збудила хлопчика, пішла.

Із її впалих очий сльози не капали. Тільки в грудях, на серці лежало щось тяжке наче олово. Смуток стискав за серце наче кліщами. Лице чорне як земля. Дівчинка спала на руках, а хлопчик тюпав, тримаючи ся за плахту.

Вона бачила нові картини: вози з домашніми річами, коло возів подохлі з голоду коні. А по обох боках тої дороги стоять густо-густо; хрестик коло хрестика, хрестик коло хрестика...

І все на свіжих могилах...

Петро Соха.

(„Розвага“).

з помічю і ухвалив, що хоч студенти й не належать до катеґорії виселенців („беженцов"), але все-ж терплять біду з причини війни, і тому заслугують на опіку; з тою цілию мають бути отворені в ріжних частях міста їдальні, де студенти будуть діставати дешевий харч або й безплатний.

Одначе студентська нужда не обмежує ся на одній „харчовій" квестії. Не менше „дошкулює" також „мешкальна" справа, особливо з огляду на незвичайне подорожіне мешкань. Правда, сею справою має зайняти ся у Київі окрема „комісія помешкальної допомоги студентам", але на разї справа стоїть не світло. Отворено лише (на кошти київського відділу згаданої Татянинського комітету) евакуаційний готель, де студенти часово, через 7 днів, знаходять захист, доки не знайдуть собі сталого мешканя.

Проектовано одначе зайняти на мешканя для студентів частину викладових саль і иньших убікацій висших і деяких міських шкіл, порожні склепи, замійські віллї і т. п.

Подібні відносини у Харькові. Як повідомляють дневники, і там зорґанізовано спеціяльну „комісію для мешкальної допомоги студентам". Харьківська висша технїчна школа (Технольоґічний Інститут) і висші жіночі курси запропонували свої салї на приміщене „бездомних" студентів. Також університет відступив свої викладові салї та иньші помешканя їм на нічліг.

Те саме діє ся також в Катеринославі і Ростові над Доном, де маси студентів, що не мають помешканя, знаходять собі нічліг, звичайно, на зелїзничих двірцях.

Українські герої.

В книжці „Unsere Nordfront", виданій воєнним архівом під редакцією полковника Вельце, находимо декілька місць, в яких українські герої, тирольці сходу, найшли признане, на яке вони в повні заслужили, признане, що гордістю підносить кожде українське серце.

„...Особливо на початку війни, читаємо там, можна було зустрінути на галицьких і буковинських гостинцях рідку суміщку народів. В поході, коли їхав обоз, везучи в безконечних рядах своїх маленьких, уживаних в краю, візках, сумний тягар сидячих, лежачих, або ледви дишучих ранених, можна було бачити високі, величаві постаті в дивних костюмах, яких смак і пестрість вибивали ся з кождої маси людий. Ці мужчини, а були це в більшій мірі зовсім уже старі дядьки, або ще дуже молоді хлопці, визначали ся особливо ті в шапках мов турецькі турбани, з бламами із лисячих хвостів і синіми верхами, в червоних штанах і широких ременях. Ці мужчини, це Гуцули, мешканці українських ґір, Тирольці сходу.

Мужва того народу, як усі народи нашої монархії, вирушила до бою, їх сини борють ся о побіду австро-угорських прапорів так само, як усі иньші. Тим одначе не вдоволив ся хоробрий народ гір. Щоби показати свою одідичену, глибоко закорінену ненависть до російського ворога, виставив він леґіон стрільців-добровольців, а пізнійше як послїдне покликане дальшу формацію, що вирину́ла нечайно, коли то російська навала перелила ся через наші границї і розлила ся наче пожежа по нашій рідній країнї.

Відчужені від світа гірняки, з їх дивними звичаями і обичаями, що розцвили, немов чарівна квітка в вінку наших народів, проливали свою сердечну кров, як справжеї герої, в спільній боротьбі проти ненависного спільного ворога.

Про становище українських полків як 11 піхотну дивізію, а перше всього 58 станиславівський полк, що складений тепер із самих українських жовнїрів з повітів Станиславів, Надвірна, Богородчани і Городенка, панує тільки один голос подиву у всіх, що бачили їх в боєвому огни. Ці жовнїри змагають ся не о похвалу, вони сповняють свій обовязок тихо, без пустомельства, вони повні високої гордости, повні глибокої любови до рідної країни. Обороняти свою землю, це їх одиноке змагане; бачити її обороненою, почуване одушевляючого самовдоволеня,

Згадаємо тут тільки один епізод воєнної слави 58 полку на вічну память.

Було це під Новим Селом в люблинській ґубернії, з початку цвітня 1915, коли полк стояв під управою одної із німецьких команд; на чолї полку стояв майор Рудольф Кавпин і його вірний помічник сотник Вайс. Оба офіцири, які тїшили ся найглибшим довірєм і любовю своєї мужви. Другого цвітня одержав комендант полку приказ, перевести пролім в російських становищах під Новим Селом. Це була незвичайна задача. Ми знали систему російських становищ і знали, що вороги, глибоко вкопані в землю, в окопах обезпечених грубими земляними верствами, можуть устояти ся проти найтяжшого гарматного огню; шість рядів дротяних перепон і засїків, утруднювали всякий наступ на це становище. Але не було надумуваня. Гармати почали острілювати становища; почала ся безупинна громова гарматна симфонія. Полк рушив до наступу розвиненою лінією. Кулї свистали, тріскотїли ворожі скорострїли, але й наші машини не мовчали.

Ми йшли вперід, здавало ся, що ворожа артилерія дістала замітне усильнене. Найтяжші гарматні стрільна з таким розмахом і смертельністю разили нашу піхоту, що в командантів виникло пригноблююче почуване, що проти такої переваги, проти таких перепон, геройство нашої неустрашимої мужви даремне. Здало ся, що в тім огни не вдержить ся ні один чоловік. Але Німцї, що вели провід, не знали ще матеріялу, яким руководили. Вони не знали, що українські жовнїри в дійсности не розуміють під жадними умовами, що таке відворот; для них істнує тільки одна думка, одна мета, один обовязок супроти рідної країни.

Густий дим і порох оповив українських героїв. Ґранати вибухали з нечуваною силою. Піхота скрила ся на одну мить, але вже в другу на превелике здивоване черговий лінії, не дивлючись на пекольний огонь, уже дерла ся в гору, наступала на дротяні перепони. Вже прорізують їх сї незрівнані жовнїри, уже слїдуючі можуть впадати в ворожі окопи з боків і з насадженими ножами досягти ворога в рукопашній боротьбі.

Слїдуючої днини збирав полк лаври здобуті попередної днини. Управа німецької армії післала вирази свого признаня до команданта українських героїв, в якому зазначено, що дякуючи геройському подвигови 58. полку, узято решту ворожих становищ. Князь з Ольденбурґу рішив відвідати сей геройський полк і особисто висловити йому своє признанє.

Його високість полевий маршал архикнязь Фридрих вислав слїдуючу телеґраму: Висловлюю своє особливе признане 58. полкови за подвиги під Новим Селом дня 2. липня, про що приказую сповістити усю армію".

Таким робом подвиг Українців зістав записаний крицевими буквами в історії краю. І того нїколи не забудуть, що й шляхотня кров Українців лила ся рікали за нашого цїсара і державу.

Світова війна.

Полковник Еґлї про положене.

В „Baseler Nachrichten" пише полковник Еґлї про положене на Балканї:

Румунська війна мала від самого почину мало виглядів на успіх і обовязком румунських ґенералів було, перед вибухом війни, повчити населене о станї армії. Коли Румуни подаючи ся, стоять ще в північному Семигородї, то їм загрожує відірване від свого краю і відсунене в напрямі Бесарабії. Армія Саррая, ніякою мірою не в силї мати впливу на події в Семигородї або в Добруджі. Нема виглядів, щоби Сарраєви вдала ся офензива, заки осередні держави осягнуть повне рішене. Не змінять сього маси кінноти, яку Італійцї висадили на суші в Шанті Кваранта. З причини віддаленя від операційних основ, терпіти-муть ті війська недостачею заосмотреня, бо довіз тягаровими самоїздами неможливий. Кіннота відчувати-ме перше всього недостачу коний. Натомість на російському фронтї положене того рода, що союзники можуть без перепон кінчити свої порахунки з Румунією.

В виду хвилевої перерви на російському фронтї, до того-ж в хвилю, коли Румунія находить ся в найбільшій потребі треба запитати ся, чи Росіяни мають відповідне число засібних військ, щоби змінити положене в Румунії і загальне положене на Балканї.

Полегшене цензурних умов в Німеччинї.

„Norddeutsche Allg. Zeit." доносить в справі цензури: Цензурним властям дня 1. серпня дано інструкцію, що обговорюване справ внутрішної полїтики не підлягає обмеженям, уникати належить одначе яких будь освідчень злозливих обо з погордою подаючих погляди иньших сторонництв та працюючих верств.

Японський ультімат до Китая.

Як повідомляє „Рѣчь" — на підставі інформацій зачерпнених з „The Peking Gazette", оконечних вісім домагань, поставлених в остатній японській нотї до Китая, є слїдуючі: 1) Покаране командантів китайських дивізій, котрі командували підчас стички з японськими військами; 2) видалене тих офіцирів, котрі в ній брали участь; 3) оголошене у всїх південно-манджурських і східно-монґольських військових таборах офіціяльної проклямації з признанєм своєї провини супроти Японії та острим остереженєм китайських військ; 4) наставлене японських поліцийних комісарів в південній Манджурії та східній Монґолії; 5) назначене японських дорадників до головного штабу в тих самих провінціях; 6) покликане японських військових інструкторів до всїх китайських військових закладів; 7) відшкодоване ранених в бою при Чентс-Яе-юн як рівнож родин убитих; 8) перепрошуюча нота до Японії.

Китайське правительство згоджує ся розпочати перграктації з Японією на підставі сих точок, одначе приняте всїх вичислених домагань уважають в Пекинї немислимим.

Греція в кіхтях антанту.

ЛЬОНДОН. Бюро Райтера доносить, що контроля союзників над грецькою поліцією не має бути тільки зовнїшною формою, вона буде оперта на ідейних (?) основах і має дати горожанам свободу у висловлюваню своїх почувань. Назвиска осіб, що з рамени союзників обняли нагляд над зелїзницею в Лярісеї, подано мінїстрови комунїкації. Особовий рух відбуває ся далї без перепон, але військові, що хочуть їхати зелїзницею, мусять мати відповідні документи. Перевіз військових відділів між Атенами а Ляріссою і попередними стаціями, строго заборонений; не вільно перевозити оружя і воєнного матеріялу. На перевіз товарів треба осібного дозволу.

МЕДІОЛЯН. До „Corriere della Sera" доносять з Атен: Тут сподїють ся нової ноти антанту, в якій будуть поставлені жаданя що до зменшеня числа війська і відіслане його до Пельопонезу. Ще не відомо, чи сї важні жаданя не викличуть нової мінїстеріяльної кризи.

НОВИЙ ЙОРК, (Райтер). Тут зорґанізувало ся більше чим 300.000 Греків, яких візвано прилучити ся до партії Венїзельоса. На вчерашному вічу заявили ся за попертєм Венїзельоса і приняли резолюцію, що висловлює обурене з причини, що король видав пристані і амуніцію вартости 200 міліонів долярів в Македонії і позволив четвертому корпусови, здати ся Німцям в полон. Правительство короля осоромило Геленїзм. Політика того правительства загрожує істнованю народу.

Мінїстер Біссоляті — також проти заключеня мира.

ЛЮҐАНО. З Льондону надійшли до дневників звідомленя, з котрих виразно видно задоволене анґлїйської преси зі змісту розмови, яку мав мінїстер Біссоляті з представником американської аґенції „United Press". Біссоляті без застережень виявив себе прихильником поглядів Льойда Джорджа і Аскіта і заявив, що всї союзники здецидовані пристати лише на такий мир, котрий не міг би бути сплямленим зародком нових воєн. То значить, що треба витворити в Европі такі відносини, котрі не позволили би Німцям поновити розбійницькі пляни та знищили би Австро-Угорщину як державу. Хто тепер носить ся з ідеями мира, поповнює зраду.

Квасний виноград.

З одної із військових інформацій „Правительственного Вѣстника", про положене на галицькому фронтї, довідуємо ся нагло, що Львів „втратив свою стратеґічну стійність" на протяг осени і надходячої зими. Точка тяжести пересунула ся куди инде. Читаючи таке і знаючи, скільки російських сил, скільки гарматнього мяса" лягло на „дорозї до Львова", мимоволї пригадує ся казка про лисицю і виноград.

На морі.

БЕРЛЇН. Один з наших підводних човнів д. 7. жовтня на Середземнім морю цїльним торпедовим стрілом тяжко ушкодив італійський кружляк „Libia",

РИМ. Правительство визначило нагороду в квотї 100.000 лїр тому, хто до 28. лютого 1917 р. достарчить відомости що-до участи або чину когось в справі катастрофи воєнного корабля „Леонардо да Вінчі" — в цїлях уможливленя арештованя винного.

Болгарське звідомлене.

З д. 17. жовтня.

Македонський фронт: Не було зміни. На фронті на схід від озера Преспа і в луку р. Черни — значна арматна діяльність. Ми відперли слабі неприятельські наступи коло села Ґрадесніца і Тарнова (Нідза Планіна). В околиці Моґлєніци — спокій. По обох сторонах Вардара місцями — слабий арматний огонь. В потичці стежного відділу на схід від Вардару спіймано 2 Анґлійців. У підніжа Белясіца Планіни — слабий арматний огонь. Над Струмою — потички стежних відділів. На побережу Еґейського моря — спокій.

Румунський фронт: Не було зміни. Здовж Дунаю — спокій. В Добруджі місцями — слабий арматний огонь і потички. Ми розпорошили огнем неприятельську колюмну, що складала ся з 3 баталіонів і 2 батерий, між Куюс—Мамут а Евідже. Утікаючи, зіставили неприятельські вояки, що були при обслузі артилерії армати і скрині з амуніцією. На побережу Чорного моря — спокій.

Знов — „на повороті“...

(Кінець).

„Głos Narodu“ незвичайно радів з такого повороту орґану, котрий все репрезентував політичну думку і тактику, здавало ся, так ясно і виразно означеного крила польських політичних ґруп; повороту до того неясної і невиразної позиції „осторожности“ і вижиданя, під котрою не знати, що власне крило ся та котру від давна вже приняв він сам:

„Показуєть ся отже по близшім дослідженю — з торжеством підносить дневник — „що усадовити ся над провалем і — чекати, бути терпеливим і осторожним, — се ще не значить конечно вести „політику черева“. А так преців здавало ся „Now-ій Reform-і“ не давнійше як перед кількома місяцями!...“

Та не лише „демократичні“ „Głos Narodu“ і „Nowa Reforma“ осуджують тактику тих ґруп польського суспільства, котрі — „виходять на зустріч тому, що мінить ся веселковими красками бажаного щастя“; до глузливого голосу їх прилучують свій — і то в значно острійшій та поважнійшій формі — ті ґрупи „червоних Торговичан — як охрестила їх домбровська „Gazeta Polska“ — що „не ідуть на зустріч“.. („червоні“, — бо складають їх переважно скрайні політичні елементи).

„Історія не повторяє ся, — научує „Gazeta Polska“ — не знає фактів ідентичних, але знає анальоґії... Поглянемо на часи, в котрих живемо. Маємо в Польщі чесних мужів, що оперті о польське військо, стремлять до здобуття своїй вітчині сили, до лішпої будучини народу, до свободи вітчини. Як було колись, так і тепер, стремлінням чесних мужів „стають напоперек дороги крутійства Дмовських, Вельопольських і їм подібних, котрих можна зачислити всіх гуртом до „чорної Торговиці“... І от, побіч тих „чорних“ заявляють ся нові доктринери, котрі — в імя найрадикальнійших засад — мимо того, що ідейно від „чорних“ зовсім відмінні, — роблять преціж — те саме, що й ті-там, бо рівно-ж перешкаджають стремлінням чесних мужів, бо рівно-ж за-для „фікції“ слова убивають одушевлене чину. Анальоґія є такою яскравою, що аж на міру болюча!..“

Але „Kurjer-ови Lwowsk-ому“ видаєть ся таке взаїмне „bryzganie sobie w twarz“ польських партій словом „Торговиця“ занадто острим; шкалювати в такий спосіб ґрупи, що — як стилізує „Głos Narodu“ — „не відхиляють ся до комбінації північно-західних“, видаєть ся йому „застрашаючою похапливістю“...

Факт постепенного тактичного сконсолідованя ріжних польських течій і ґруп під гаслами, так далекими від недавних катеґоричних запевнень, многорічних обіцянок і приречень — не є для нас жадною несподіванкою. Щож?.. — „Usiąść spokojnie etc.“... та — „не виходити на зустріч тому, що здалека мінить ся веселковими красками бажаного щастя“ — се-ж преціж вже таке старе і так добре знане... а в дійсности, ся тактика є не що иншого, як один зі способів заспокоїти подражнену невдачами амбіцію.

НОВИНКИ.

— **Відзначене Українців.** Іван Коваль урядник судовий в Золотім Потоці (в признаню за особливо вірне повнене служби перед неприятелем) зістав відзначений срібним хрестом заслуги з короною на стяжці хоробрости.

Антін Король, родом з Золотого Потока, хорунжий при полку гузарів ч. 2, зістав відзначений за хоробре поведене супроти ворога срібною медалию II. кляси на стяжці хоробрости.

— **На львівській політехниці** розпочали ся вже ві второк виклади на всіх відділах.

— **„Dziennik polski“** перестав виходити. Причина; подорожіне паперу і взагалі надзвичайні видавничі трудности, викликані воєнними обставинами.

— **Клясова льотерія.** При суботнім тягненю льосів пятої кляси VI. клясової льотерії виграна в сумі 25.000 корон впала на льос ч. 56.326; льос ч. 38.515 виграв 20.000 кор., а льос ч. 76.642 — 5.000 корон.

— **Продовжене воєнної вистави.** Із-за численних відвідин воєнної вистави II. армії в остатніх днях та в наслідок кілька разів заявлюваних бажань людности, вистава буде отворена аж до 22. с. м. включно.

— **Нові приписи в справі муки** позволяють продавати її лише немішаною, але кождий купуючий обовязаний за те купити рівночасно 20 процент ячмінної муки. За нарушене сих приписів положена висока кара до 2.000 корон або 3 місяці арешту; а при особливо обтяжуючих обставинах до 5.000 корон або 6 місяців арешту.

— **Штучність галицької дорожнечі.** „Frankfurter Zeitung“ з дня 15. с. м. подає тарифу цін на масло, обовязуючу в Франкфурті від 22. жовтня в дрібній продажі. Після сеї тарифи 1 фунт десерового масла має коштувати 2 марки 65 пфениґів, кухонного (Landbutter) 2 м. 55 пф. Коли порівнати в оголошеню в „Gazet-і Lwowski-й“ з вторка 17. с. м. „максимальною тарифою“, де ціну за 1 кільоґр. десерового масла устанено на 12 корон, а кухонного на 10 корон, то відразу впадає в очи ненормальність галицьких апровізаційних відносин. „Текуча молоком і медом“ Галичина може позавидувати Німеччині!...

— **При пересилках бараболь** по-за границі Галичини — на зарядженє Намісництва — потрібне транспортове посвідчене навіть і в тих случаях, коли вага посилки не перевисшає 100 кільоґрамів.

— **Польскі леґіони відпочивають.** Після донесеня пйотрківського „Dziennik-a narodow-ого“ забрано польский леґіон із фронту на відпочинок до Баранович. За час відпочинку має бути переведена реорґанізація леґіону в помічний корпус.

— **Продовжене реквірованя дзвонів у Львові.** Кромі уже ізнятих львівських дзвонів, сумна дорога до відливні жде еще цілий ряд других львівських дзвонів.

— **В справі довозу бараболь.** Заряд міста Львова оголошує: Як повідомляє львівське староство (ул. Третого Мая ч. 8), буде видавати воно в порозуміню з військовими властями аж до кінця жовтня письменні позволеня (червоної краски) на набуване і привіз до Львова бараболь з громад львівського повіту для приватних домашних господарств.

Завідомляючи про те мешканців Львова, аби як найширше користали з повисших полекш в набуваню бараболь, заряд м. Львова зазначує, що по 1. падолиста с. р. можливість вільного набуваня бараболь цілковито устане.

— **Пересилку товарових прібок** допущено лише до слідуючих полевих, зглядно етапових, почт:
8, 11, 14, 16, 19, 19/II, 20, 20/V, 23, 24, 26, 29, 33, 37, 39, 51, 53, 55, 61, 69. 76, 79, 85, 88, 91, 94, 95, 102, 103, 105, 109, 110, 111, 113, 117, 117/II, 125, 128, 133, 137, 138, 145, 146, 147, 148, 166, 167, 171, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 183, 184, 185, 188, 195, 195/II, 195/III, 200, 203, 205, 207, 208, 209, 212. 213, 214, 215, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 230, 237. 239, 250, 252, 253, 255, 258, 259, 268, 269, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 282, 283, 284, 287, 288, 289, 291, 292, 294, 295, 298, 302, 303, 304, 306, 307, 312, 316, 320, 323, 324, 331, 333, 335, 339, 340, 350, 354, 356, 357, 358, 359, 360, 364, 369, 370, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 383, 385, 386, 389, 390, 391, 392, 393, 401, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 412, 444, 444/II, 444/III, 508, 510, 511, 512, 514, 515, 516, 517, 600, 602, 605, 607, 608, 609, 611, 612, 613 і 630.

Всі иньші, не зазначені висше полеві, зглядно етапові почти для руху товарових прібок до армії замкнені. Що-до пересилки товарових прібок до сталих ц. і к. етапових почтових урядів, означених по місцевостям (с. є в територіях окупованих), не заходить через те жадна зміна.

— **Максимальна тарифа,** установлена правительственним комісаром старостою Грабовським на час від 15. до 21. жовтня с. р.:

			корон
1	кільоґр.	солонини свіжої	8·—
1	„	сала	9·—
1	„	солонини вудженої або паприк.	9·—
1	„	смальцю I. ґатунку	10·—
1	„	смальцю II. ґатунку	9·—
1	„	масла десерового	12·—
1	„	масла кухонного	10·—
1	„	мяса волового задного	5·80
1	„	мяса волового передного	5·20
1	„	мяса вепрового	5·80
1	„	полядвиці вепрової	6·20
1	„	мяса кошерного без додатків	7·40
1	„	телятини передної	4·50
1	„	телятини задної	5·—
1	„	мішанини вудженої	7·50
1	„	ковбаси сіканої	7·50
1	„	шинки вудженої сирої	7·50
1	„	шинки готованої, краяної, без костий	9·—
1	„	мяса баранячого задного	4·60
1	„	мяса баранячого передного	4·—

До одного кільоґрама сирого мяса вільно додавати найвисше 20 процент костий, включуючи ті кости, що находять ся при мясі.

Гуртівники мають при спродажі вичислених артикулів дрібним купцям жадати від них таких цін, щоби сі остатні при дрібній спродажи мали що-найменше 5 проц. зарібку.

Отся тарифа, оголошена в місцевих дневниках і на мурах міста, обовязує в цілім місті і має бути уміщеною в льокалях продажі, на видній місці.

— **„Ilustrowany Kurjer codzienny“** на підставі § 7 уст. з дня 5. марта 1859 р. В. з. д. ч. 66 завішено.

ОПОВІСТКИ.

Четвер, дня 19 жовтня 1916.

Нині: 19. жовтня гр.-кат. Томи ап., римо-кат. Петра з Альк.

Завтра: 20. жовтня гр.-кат. Сергія М., римо-кат. Феліціяна.

○ **Засідане** „Технічної Комісії для відбудови сіл“ при Краєвім Товаристві господарськім „Сільский Господар“ у Львові, відбуде ся в середу дня 1. падолиста б. р. о годині 3-ій по полудни в комнатах Товариства при ул. Зіморовича ч. 20, I. поверх.

На порядку дневнім справи відбудови Галичини і забезпечене участи в ній технічним українським силам з кругів інжинірських і ремісничих.

На наради запрошує ся отсим вічливо всіх ПП. Членів „Технічної Комісії“, „Технічного Товариства“ і представителів ремісничо-промислових кругів.

Вага справи вимагає як найчисленнійшої участи в засіданю. — Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові.

○ **Команда ц. к. Збірної Станиці** Українських Січових Стрільців у Львові складає отсею дорогою Впр. о. Володимирови Яворському, парохови в Жиравці і вельми заслуженому Голові Львівської Філії „Сільського Господаря“, сердечну подяку за ласкаві Його труди при збірці картофель, які зложили Його Жертволюбиві Парохіяни для Українських Січових Стрільців у Львові.

Достойним Жертводавцям сердечне Спасибіг!

Послїдні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 18. жовтня 1916.

На східнім фронті.

Фронт генерала кавалерії архикнязя Карла:

На угорсько-румунській границі не було також вчора жадних важних змін. На схід від

Кірлібаби відперли наші війська кілька російських наступів. По-над Бистрицею Солотвинською боротьба передних сторожий.

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

На північ від Більшівців понад Нараївкою опанували баварські війська сильний пункт оперта Росіян, при чім спіймали 2 офіцирів, 350 вояків і здобули 12 скорострілів. В области горішного Серета в зародку здавлено російську спробу наступу.

На Волині боротьба устала.

На італійськім фронті.

Вчора у вечері значні неприятельські сили заатаковали наші становиська на лінії Монте Тесто — пасмо Роіте і на північ від верха Пасубіо. Хоробрі оборонці відбили кріваво той приступ. В поодиноких місцях долини Флеймс і фронту в Дольомітах як також на високорівні Красу хвилями була досить значна артилерійська діяльність.

На півд.-східнім фронті.

В Албанії нічого нового.

Заступник шефа Ґенерального штабу пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті.

Фронт пільного маршалка баварського наслідн. престола Рупрехта:

Арматна діяльність — понайбільше на північ від Сомми — в широких відтинках досягла значної сили. Вечером Анґлійці рушили до наступу між Лєзар а Гедкур, а Французи від Лє Беф до Ранкур. Наш погубний огонь, спрямований на рови, з котрих вороже військо мало рушити до наступу, зломив спробу наступу по обох боках Окур Л'Аббей вже в хвилї його почину. Коло Гедкур виязали ся значні рукопашні бої, в яких ми вдержали цілковито наші становиська. Французьке військо, котре висунуло ся з околиці Морваль і Ранкур, зістало по завзятій боротьбі відкинене. Неприятель вдер ся до Саїї. Боротьба там ще триває. З боку від головних місць наступу коло Тінваль, Курселет і Бушавень наступи атакуючих військ не мали успіху. В воздушній боротьбі поконано пять ворожих літаків.

Фронт пруського наслідника престола:

На східнім березї Мози значна огнева діяльність.

На східнім фронті.

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

По недавнім сильним наступі піхоти на наш фронт на схід від Луцька, в котрім неприятель потерпів значні втрати, обмежив ся він на сильним арматнім огни. Піхота, котра заатакувала австро-угорські позиції коло Звижина (на південний захід від Задориць), відперто огнем наповорот до її ровів, причім потерпіла вона великі втрати. На західнім березї Нараївки, на захід від Гербатова, баварські баталїони по сильній підготові артилерії, взяли штурмом пункт оперта російського війська, спіймали 2 офіцирів і 350 вояків та здобули 12 скорострілів.

Фронт ґенерала кавалерії арх. князя Карла:

Над Бистрицею Солотвинською наступ Росіян на наші висунені наперід становиська не повів ся. В Карпатах узгіре Ледова було в сильнім арматнім огни.

У відтинку Кірлібаби відперто наступи.

Семигородський фронт:

Загальне положене не змінило ся.

На балканськім фронті.

Фронт македонський:

Скріплений огонь артілерії був вступом до частинних неприятельських наступів на захід від зелїзниці Бітолія-Фльоріна, як також на північ і на північний схід від Нідза Пляніни. Наступи ті не осягнули нічого.

Наступ Болгарів очистив північний беріг Черни від сербського гнїзда.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошення.

НОВІ КНИЖКИ.

1) **За козацьким хлїбом:** Оповідане з давних часів. Книжочка має пять розділів: І) Стріча. ІІ) Неволя. ІІІ) Ясир. IV) На чайках. V) Козацький хліб і закінчене та прикрашує еї пять образців. — Ціна одного примірника 70 сот. (Для членів 50 сот.).

2) **Войнаровський:** історична поема К. Рилєва, переклав О. Коваленко. Поему попереджає пояснене „Від Редакції і Вступне слово“ Олекси Коваленка. Ціна одного примірника 70 сот. (для членів 50 сот.).

3) **Чекає нас велика річ:** написав Богдан Лепкий (з 10 образками). Ціна одного примірника 50 сот. (для чл. 40 с.)

4) **З крівавого шляху Українських Січових Стрільців.** Ілюстрована збірка оповідань і описів, зредаґував Др. Осип Назарук. Ціна одного примірника 1 К 20 сот. (для членів 90 сот.).

Висилає за попереднім надісланем гроший (також в марках) Канцелярія Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10. На порто треба долучити 20 сот. (рекомендоване порто 45 сот.).

Видає і відвічає за ред.: Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.